

INGEZONDEN.

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

HULP AAN DE ZIEKE SCHIPPERSBEVOLKING.

Als ik met de schippersbevolking in aanraking kom is dit steeds, omdat er zieken zijn. Vaak treft en hindert het mij, dat die zieken van den eenen dokter naar den anderen moeten gaan. En als men dan tracht te ondervragen waaraan zij lijden, dan hoort men vaak, dat dokter A. heeft gezegd.... dit.... dokter B.... dat, en de specialist in Rotterdam weer wat anders, en dan voelt men eenige schaamte in zich opkomen.

Nu weet ik wel, dat tusschen de tijdstippen, dat de diagnoses gesteld zijn, soms maanden liggen en de menschen soms zelf de ziekte bepaald hebben, of via apothekersbedienden achter den aard der ziekte getracht hebben te komen, maar het toont ons toch, dat er in deze aangelegenheid iets hapert....

De chronisch zieken! Van de behandeling komt vaak practisch niets terecht; wie behandelt hen? Ze behandelen zichzelf, ze nemen achter elkaar maar steeds dezelfde medicijnen totdat het slechter gaat en een andere arts ter hulpe moet komen... terloops even, terwijl ze voor de douane liggen. In die ééne visite moet de arts *alles* weten, *alles* weer regelen, *alles* genezen. Daarvoor is ziekenhuis-opneming noodig; dit kan echter niet, er is geen tijd! Ook zijn de patiënten niet in een ziekenfonds, of verplegingsfonds, daarvoor zijn zij te arm. En de gemeente dan? „Waar hoort U thuis”? „Zij kennen ons alleen om belasting te betalen, dokter, als wij voor ziekte komen, zijn ze niet thuis. En we hebben altijd maar enkele uren tijd, als we in die gemeente komen en men zou dagen noodig hebben om het te belooopen”.

Arme schippersbevolking! Wat komt er van den diabeteslijder terecht?

De patiënten met tuberculose zijn steeds in een vergevorderd stadium, wanneer men hen onder behandeling krijgt. En hoevele rheumatieklidders zijn er niet. Neen, „schipperslakens” zijn geen voldoende bescherming tegen rheumatiek!

Hoeveel kinderen beneden het jaar sterven er van de honderd geboren? Wie weet het? Zeker is het aantal zeer groot! Gelukkig neemt het af sinds de schipperskinderen overal consultatiebureaux kunnen bezoeken.

Maar nog meer propaganda is er noodig. Er moet hulp komen voor de zieke schippersbevolking. Misschien bestaat er op bescheiden schaal wel iets, maar mij is weinig daaromtrent bekend. Wie neemt het initiatief? Is er in Rotterdam al een schippers-polikliniek? Waarom geen specieel ziekenhuis voor schippers? Bij voorbeeld aan een universiteit? Waar is een schippers-sanatorium? En de financiering van al deze wenschen?

Als alle schippers in een ziekenfonds waren plus verplegingsfonds, dan waren wij al ver. Kunnen wij allen misschien helpen door alle leden der schippersfamilie een „kaart” te geven en onze diagnose en therapie daarop te schrijven? Wie, in het centrum van het land, gevoelt zich geroepen om zich over de schippers te ontfermen?

Sas-van-Gent.

J. H. B. PUIJLAERT, arts.

WAGENZIEKTE.

Eenigen tijd geleden deelde ik in dit *Tijdschrift*, 82 II, 22, blz. 2693, eenige gevallen mede, waarbij ik zeer gunstige uitkomsten kreeg bij „lijders” aan wagenziekte, door deze menschen tijdens de reis een gekleurde bril te laten opzetten. Naar aanleiding van deze publicatie schreef mij een dame, dat zij door deze methode radicaal van haar klachten genezen was. „Bij het gaan naar Zwitserland”, aldus deze dame, „was de reis altijd een heel punt voor mij, wel probeerde ik steeds vooruit te reizen, niet opeens een heelen maaltijd tegelijk te nuttigen, maar ieder